

Ămicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.
Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămănal cu excepția lunilor Iulie—August.
Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Jer. Ciungan, Const. N. Buzatu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petrin-
genar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'academic, iar pentru comitele școlare
și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Ali d.

Asociația Învățătorilor,

secția județului Alba, a publicat în No. 31 al acestei reviste o circulară către învățătorii și învățătoarele acestui județ pentru ca să-și achite regulat colizațiile către Asociație. Nu cred se existe vre-un învățător sau învățătoare în acest județ, care să nu răspundă circularei sus amintite. Colizația de 100 lei anual către Asociație este o sumă așa de minimală încât și cel mai năcăjil învățător o poate plăti cu ușorință.

Învățătorii noștri să ia pildă în privința aceasta dela *muncitorii manuali* din orașe. Nu se pomenește muncitor, care să nu fie înscris în asociația lor de breaslă. Odată înscris, își plătește apoi regulat cotizația stabilită. Și e ordine și disciplină de fier în asociațiile acestor muncitori. Cu astfel de membrii solidari și disciplinați, asociațiile apoi fac lucruri mari pe cari altfel nu le-ar putea face nici când.

La încasarea cotizațiilor către Asociație se recere ca fiecare membru-învățător să dea câte-o declarație prin care își dă învoiala ca să se încaseze colizația

de 100 lei prin statele de plată. Declarațiile aceste se trimit tocmai acum spre semnare tuturor învățătorilor și învățătoarelor din județ, cu avizul că după semnare să se retrimită Revizoratului Școlar — Aiud. Asociația învățătorilor, deocamdată, n'are altă modalitate mai bună de încasarea colizațiilor, decât aceasta. Se vede, că suntem încă departe de timpul acela, când membrii acestei asociații își vor plăti regulat colizațiile, fără intervențiile altora. Și aci trebuie să nizuiască conducătorii asociației.

Marian Sasu.

Creați Școlael active condițiile desvoltării ei integrale.

I.

La temelia oricărui organism lucrează trei principii: principiul creator, principiul conservator și principiul reformator.

Principiul creator este acela, care creiază mereu adăugând tot noi și noi elemente de viață organismului în creștere. Principiul conservator conservă aceea ce s-a creat, pentruca toată creația nouă, care vine să se adaugă ca un nou spor de viață, intensificând-o din ce în ce tot mai tare. Principiul reformator reformează mereu viața organismului, pentru a o adapta progresiv noilor condiții de viață, ce i-le impune unitatea de viață mai mare, din care organismul face parte integrantă și în care el trebuie să trăiască. Acestea trei principii sunt atât de intim legate unele de altele, încât ele se întregesc reciproc, se contopesc, absorbindu-se după necesitatea unul pe altul.

Ele constituiesc aceea activitate ascunsă, care este esența oricărui organism în evoluție, în devenire. Încorporate în materia vie, ele se traduc în celulele componente ale ei, cari după natura menirii lor, creiază, conservă și reformează. Când organismul în luptele lui cu împrejurările vieții lui interne nasc complicațiuni, cari creiază stări bolnave, celulele din partea locului în stare bolnavă, bolnave fiind, din element constructiv, devin element destructiv, cari servesc progresul boalei. Atunci celulele sănătoase se asociază în grupuri de celule, în tovărășii, ca să poată lupta cât mai cu izbândă în contra boalei și se poată conserva organismul. Așa, în fiecare celulă este dată puterea de creștere. Ele cresc. În creșterea lor se lovesc de alte creșteri, se războiesc. Așa și într'un organism social: ființă cu ființă, turmă cu turmă, popor cu popor, — gând încorporat în umanitate solitară cu gând încorporat în umanitate solitară, ori gând încorporat în umanitate colectivă cu gând încorporat în umani-

tate colectivă se ciocnesc, se frământă, se pătrund, se străbat, se pomenesc, se reformează și totul este într'o continuă prefacere și devenire, care tinde către unul și același scop: maxima intensitatea de viață, care după natura organismului poate fi biologică și spirituală. Ca scop al vieții omului sau al unui organism social omenesc, ea nu poate fi concepută decât ca viață spirituală, dat fiind că partea esențială a omului este spiritul lui.

Istoricul iscusit, capabil de a urmări cu perspicacitate firul dezvoltării unui neam, distinge mai multe epoce ale Istoriei lui, după felul în care forțele vieții lui s'au putut afirma ca element creator, conservator, ori reformator.

Neamul românesc în tot trecutul lui, bătut de'o soarte vițegă, care i-a încătușat libertatea vieții, încă n'a avut odată posibilitatea de a și afirma mai cu putere și timp îndelungat forțele vieții lui specifice naționale și prin urmare nu ș-a putut afirma geniul său de rasă.

Pecând alte popoare favorizate de soarte înaintau mereu dela o creație la alta, adăugând tot mai mult fondului vieții lor și se afirmau din ce în ce tot mai puternice, neamul românesc își cheltuia energia sa în grele lupte de conservare a existenței sale ca națiune. Atacat chiar la temelie existenței sale: limba, religia, legea și obiceiurile lui, el a fost încontinuu înăbușit.

Dar a luptat eroic și dacă meritul altor popoare este de a fi creat, meritul lui cel mai mare este de ași fi știut conserva aceea ce a moștenit. Spiritul de jertfă nu i-a lipsit nicicând. A avut el din când în când și câte-un ajutor, dar mai mult decât în aliații externi, a răzimat în puterea lui de rezistență, în tăria îndelungatei lui răbdări, care l'a înălțat până la D-zeul dreptății deunde s'a re'ntors triumfător.

Acum dacă ne punem întrebarea, că în funcțiunile mai mult de natură statică a organismului vieții noastre sociale, mai cu seamă la noi aici în Ardeal, care a fost elementul conservator preponderant, răspunsul vine numai decât: Noi Ardelenii n'am avut decât o singură clasă: clasa țărănească. Cele câteva flori intelectuale răsărite din ea, își aveau rădăcinile atât de adânc înfipite în solul ei, încât acolo deunde își primiau toată seva dătătoare de viață, își scuturau la rândul lor și semințele, semințele unui ideal măreț visat în lumina și căldura dulce a soarelui, care le-a copt, și astfel sporiau tot mai mult forța de rezistență a neamului, forța morală în care am răzimat aceea stâncă de granit de care s'au lovit toate atacurile dușmanilor nostri.

După o lungă epocă a luptelor de conservare a ființei noastre naționale, a sosit apoi vremea, în care toate suferințele trecutului, cereau imperios încoronarea lor cu o supremă jertfă, pentru crearea primei și fundamentalei condiții de liberă desvol-

tare a noastră, de afirmarea geniului nostru de rasă: creierea libertății noastre politice-naționale.

Ne-am dat această supremă jertfă, prin care cu ajutorul lui D-zeu și cu vitejia ostașului nostru sub înțeleapta conducere a M. S. Regelui Ferdinand I. ne'am creiat această mândră țară românească.

(Va urmă)

Alexandru Duvlea
învățător

Insemnări metodice

Operațiile unei probleme. — Obișnuit, la tratarea unei probleme după deslegarea ei se scoate un elev la tablă să facă operațiile, iar cei din bănci... copiază. Procedul nu e de condamnat, mai ales când învățătorul are grija ca din când în când să pună câte un elev din bănci să dicteze celui dela tablă. Dar nu e nici cel mai bun, — și să nu ne mire faptul când aflăm în clasele noastre elevi cari nu sunt deloc stăpâni pe cele patru operațiuni. Căci atunci când se scoate unul la tablă, ceilalți copiază; iar când se dau ocupații indirecte se copiază și mai și..

Incunjurăm aceste neajunsuri dacă *nu se scoate nici un elev la tablă*, ci fiecare își face lucrările la locul său, sub supravegherea și controlul învățătorului. Am evitat astfel furtul intelectual, cu mult mai primejdios decât celelalte furturi. La urmă se cer rezultatele. Fiecare elev a lucrat independent, ușurându-și sau îngreindu-și el-insuși socoteala. Rezultatele pot și *să nu fie aceleași* la toți. În acest caz un curent de emulație se revărsa în clasă. Aiba acum se face îndreptarea după tablă, scoțându-se un elev.

Copierea în ocupațiile indirecte. În școala noastră, copierea ocupă un loc de frunte, mai ales între ocupațiile indirecte. Lucrul e explicabil: e cea mai la îndemână și cea care cere cele mai puține lămuriri. Copieri prevede și programa analitică, ca exerciții pregătitoare pentru compuneri, dar legiuitorul nu și-a dat bine seama de importanța și rostul copierii, căci ea nu poate ajuta sub nici un motiv compozițiile. În realitate copierea e un prețios ajutor pentru deprinderea ortografiei. Aceasta însă numai în cazul când se face în mod sistematic și cu un cât mai des control. În consecință copierile ce se dau fără scop și fără a se atrage atențiunea elevilor asupra dificultăților ortografice sunt atât pierderi de timp cât și de energie. Lăsați după bunul lor plac, elevii copiază fără a observa nici cel mai simplu semn ortografic. Sunt pierderi de energie, pentrucă elevii nedepriși cu copiatul, își vor pierde atenția, plimbându-și vederea la fie-

care vorbă, silabă sau literă — dela caiet la carte. Ei nu copiază vorbe sau propoziții, ci litere sau cel mult silabe. De aceea la începutul anului școlar, spre a feri elevii de muncă zadarnică, învățătorul va face mai multe lecții de copiere după următoarele norme:

1. Se alege o bucată cunoscută (tratată) penfru copiere.
2. Se va citi o propoziție sau o parte — dacă e lungă — care se va observa bine.
3. Inchizându-se cărțile se va transcrie această parte.
4. Se face autocorectare după carte, confruntându-se textele.

Copierea mai are și altă însemnătate decât cea arătată aci, dar ceeace trebuie să observăm cu rigoare, e să ușurăm munca elevilor, ca să nu devină aceasta o simplă corvoadă.

Ier. Ciunganu.

Dare de seamă

asupra sumelor încasate pentru Căminul Învățătorilor din județ.

— Continuare —

26. Ūrmössy Gavriil	—	—	—	—	—	Lei 550
27. Ciura Maria	—	—	—	—	—	„ 550
28. Szilágyi Nicolae	—	—	—	—	—	„ 500
29. David Veturia	—	—	—	—	—	„ 550
30. Felea Gheorghe	—	—	—	—	—	„ 550
31. Pașca Traian	—	—	—	—	—	„ 550
32. Ioan Danciu	—	—	—	—	—	„ 550
33. Colea Minodora	—	—	—	—	—	„ 550
34. Anca Veturia	—	—	—	—	—	„ 550
35. Lupu Nicolae	—	—	—	—	—	„ 550
36. Adamovici Aneta	—	—	—	—	—	„ 550
37. Cioara Elena	—	—	—	—	—	„ 550
38. Popa Aurora	—	—	—	—	—	„ 550
39. Macavein Olimpia	—	—	—	—	—	„ 550
40. Popa Rozalia	—	—	—	—	—	„ 550
41. Crișan Dumitru	—	—	—	—	—	„ 550
42. Narișă Teodor	—	—	—	—	—	„ 550
43. Cutean Macaveiu	—	—	—	—	—	„ 550

44. Motora Eliza	—	—	—	—	—	—	—	”	550
45. Motora Ecaterina	—	—	—	—	—	—	—	”	550
46. Popescu Alexandru	—	—	—	—	—	—	—	”	550
47. Cornea Valeria	—	—	—	—	—	—	—	”	550
48. Tănase Fugen	—	—	—	—	—	—	—	”	550
49. Bar Elena	—	—	—	—	—	—	—	”	550
50. Boer Rudolf	—	—	—	—	—	—	—	”	550
51. Radu Maria	—	—	—	—	—	—	—	”	550
52. Sicorie Gherasim	—	—	—	—	—	—	—	”	550
53. Troancheș Ana	—	—	—	—	—	—	—	”	550
54. Nariță Aurel	—	—	—	—	—	—	—	”	550
55. Nariță Remus	—	—	—	—	—	—	—	”	550
56. Vădan Gheorghe	—	—	—	—	—	—	—	”	550

Transport din Nrul 27 — — Lei 15000

Total Lei 32050

BCU Cluj / **Partea oficială.** / Library Cluj

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Către direcțiunile școalelor de stat și minoritare.

No. 3408—1928.

Obiect: Să se respecte calea ierarhică.

Vi se trimite spre știre și strictă conformare copia ordinului On. Inspectorat No. 20289—1928.

„Vă rugăm să binevoiți a pune în vedere din nou D-lor subrevizori de control, D-lor directori școlari să respecte calea ierarhică, înaintând orice rapoarte Revizoratului, care apoi la rândul său le va înainta Inspectoratului școlar.”

„Totodată Vă rugăm să comunicați D-lor subrevizori de control că D-lor nu sunt organe administrative ci sunt organe de control, deci propunerile ce le fac le vor înainta organelor administrative școlare, adică revizoratului.”

„Cererilor înaintate cu ocolirea Revizoratului nu li se vor da curs.

Sibiu, 15 Octomvrie 1928

Inspector Șef: I. Bratu.

Revizoratul Școlar al județului Alba.

Obiect : Controlarea încasării amenzilor școlare.

No. 3420—1928.

În temeiul Art. 61 din Regulamentul pentru aplicarea legii inv. prim. al Statului cerem să ni-se comunice regulat dacă percepatorii au încasat amenzile școlare în termenul fixat de lege. Dacă se constată că amenzile n'au fost încasate în termenul de lege delegația încheie proces-verbal în dublu exemplar și trimite în termen de 5 zile, unul din aceste procese verbale revizoratul școlar, pentruca acesta să poată interveni pentru darea în judecată și pedepsirea percepților.

Dacă delegația comitetului școlar neglijează să facă verificarea la data fixată, sau președintele cu secretarul neglijează sau întârzie să facă comunicarea către revizorat, ei sunt împuși la plată amenzii, pe care era dator s'o plătească percepătorul conform art. 43 din lege.

Revizor : M. Sasu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

•••••

Comitetul școlar al jud. Alba.

No. 598—1928.

Către toate comitetele școlare și grădinile de copii din județ.

Obiect : Convocarea adunărilor generale.

În conformitate cu ord. 4958—1928 al Casei Școalelor și Culturii poporului vi-se pune în vedere, că votarea bugetelor pentru anul financiar viitor, precum și alegerea nouilor membrii în Comitete la școalele rurale se va face în cursul lunei Octombrie, iar la cele urbane în cursul lunei Noembrie, când se va ținea prima adunare generală. În consecință veți lua măsuri pentru convocarea și ținerea acestei adunări generale, întru cât această nu s'ar fi ținut până în prezent.

Convocarea și ordinea de zi a adunărilor generale se vor face cu respectul tuturor formelor prescrise de regulamentul din vigoare.

Președinte :

(ss) Dr. Ioan Voncea.

Secretar :

(ss) M. Sasu.

Comitetul școlar al județului Alba.

No. 599—1928.

Către comitetele școalelor primare de stat.

Obiect: Fixarea prețului zilei de muncă.

Comunicăm tuturor, că prețul zilei de muncă rămâne cel fixat în anul școlar expirat.

Prefect—Președinte,
Dr. Vancea

Revizor—Secretar
M. Sasu.

ȘTIRI.

Chitanțele de pe luna Octomvrie a. c. au fost expediate în zilele aceste celor în drept. Întârzierea plătitrii lefurilor din luna aceasta provine de acolo, că statele de plată nu s'au putut întocmai la timp din cauza multelor mișcări făcute în învățământ.

* Se comunică spre știre că salariul se plătește dela ocuparea postului și nu dela numirea titularului.

* În statele de plată am luat numai pe aceia cari au raportat, că și-au ocupat postul.

* **Comitetele școlare sunt rugate să ne achite toate sumelor ce ne dătoresc pentru revistă.**

* Incepând cu 1 Noemvrie vom trimite revista și domnilor învățători noi numiți. Aceștia sunt rugați să ne trimită câte 30 lei, abonament până la 31 Decemvrie a. c. și le vom trimite toate numerele apărute dela 1 Septemvrie încoace.

* Domnișoara Elena Mihaiu, învățătoare în Obreja, s'a logodit cu dl, Căpitan Titus Traian Cozma.

* Domnul Iuliu Moldovan, învățător în Turdaș, își anunță căsătoria cu domnișoara Victoria Mureșan, învățătoare în Luncani, jud. Turda. Le dorim la toți multă fericire.

* Cerem să se achite sumele pentru lucrările: „*Principiile școalei active*” și „*Pentru avântul școalei primare române*”.

* Învățătorii cari n'au trimis fișele nu vor primi chitanțele pe luna curentă. Să ni-se trimită aceste fișe urgent.